

MINDER VERZUIMONGEVALLEN BIJ VNCI-LEDEN

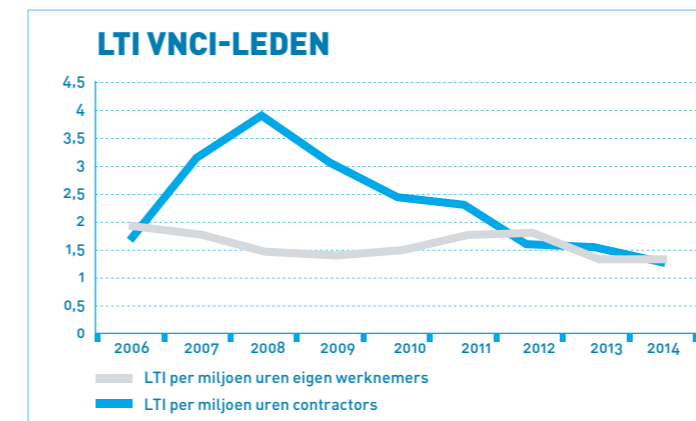
'JE KUNT VAN IEDER ONGEVAL LEREN'

In 2014 hebben zich bij VNCI-leden wederom minder verzuimongevallen voorgedaan dan het jaar ervoor. Met gemiddeld ruwweg één ongeval per bedrijf rijst de vraag of er aan deze ongevallen nog wel wat te analyseren valt. Veiligheidsexpert Chris Pietersen vindt van wel.

Tekst: Erik te Roller

In 2006 is de VNCI begonnen met het analyseren van ongevallen met verzuim. De cijfers hiervoor komen uit de Responsible Care-enquête, die de VNCI-leden jaarlijks invullen. Uit de jongste enquête blijkt dat het aantal ongevallen met verzuim onder de eigen werknemers per miljoen gewerkte uren met 1,27 in 2014 ietsje lager is dan in 2013 (1,28). De ongevallenfrequentie voor personeel van contractors is gedaald van 1,49 naar 1,29 en is voor het eerst vrijwel gelijk aan die van het eigen personeel. In totaal gaat het om 54

'Het gaat heus wel om meer dan alleen losliggende tegels'

ongevallen onder het eigen personeel en 22 onder het contractorpersoneel.

Directe oorzaken

Uit de analyse van de verzuimongevallen komen als belangrijkste directe oorzaken van onveilig handelen 'onvoldoende identificatie van gevaar en risico' en 'onjuiste plaats of houding innemen' naar voren. De meest voorkomende directe oorzaken bij condities zijn 'onvoldoende bescherming of afscherming' en 'ontoereikende voorbereiding of planning'.

De VNCI geeft deze keer geen overzicht van de meest risicovolle situaties, omdat de situaties heel divers zijn. Omschrijvingen van incidenten zijn in de bijlage van het veiligheidsverslag opgenomen. Dat doet de vraag rijzen of de ongevallenanalyse nog wel genoeg oplevert. Valt er aan deze ongevallen nog wat te analyseren? Kunnen de leden niet volstaan met het delen van best practices? "De VNCI kan meer doen", vindt Chris Pietersen, directeur en eigenaar van Safety Solutions Consultants. "Nu wijst de analyse vooral in de richting van het individu. Maar de hiervoor genoemde directe oorzaken kun je niet afdoen als een menselijke fout. Beter is je af te

vragen wat de achterliggende factoren in de organisatie zijn waardoor er onveilige handelingen of situaties ontstaan. Heeft dat te maken met onvoldoende opleiding en training of met onvoldoende communicatie over de risico's? Waren de risico's überhaupt wel bekend? Het gaat heus wel om meer dan alleen losliggende tegels. 'Een ongeschikt ontwerp' betekent dus dat bedrijven onvoldoende grip hebben op hun ontwerp-proces. Dat is een structureel probleem."

Tijdig oplossen

Van een klein ongeval, hoe triviaal ook, valt veel te leren, evenals van bijna-ongevallen, stelt Pietersen. "Zeker als het er zo weinig zijn moet je die kans grijpen. Dat is in het belang van zowel de arbeidsveiligheid als procesveiligheid." Aan deze ongevallen ligt volgens Pietersen gewoonlijk dezelfde problematiek ten grondslag als aan grote incidenten. "Beter dan te wachten op de grote klap, kan een bedrijf de diepere oorzaak van een ongeval opsporen en zo het probleem in de organisatie tijdig oplossen en erger voorkomen. Hier ligt een taak voor het management." ■

CRODA
VEILIGHEIDSMATREGELEN VOOR CONTRACTORS
 Bij Croda in Gouda vindt sloop en nieuwbouw van installaties plaats. De contractors zijn nieuw en moeten binnen de bestaande site hun werk doen, vertelt Reinout van Zevenbergen, SHE-manager. Het bedrijf heeft een aantal veiligheidsmaatregelen genomen, zoals het inhuren van een hogere veiligheidskundige om de projecten qua veiligheid te begeleiden. Deze meldt wekelijks de stand van zaken op basis van een aantal *key performance indicators*, zoals het aantal observaties, afwijking van plan en onvoldoende erkende risico's. Ook komen contractormedewerkers niet zonder VCA-veiligheidspaspoort de poort binnen. Verder verlangt Croda van de contractors voor elk deelproject een veiligheids- en gezondheidsplan. (Na een eerste toetsing zijn veel plannen teruggestuurd, omdat ze niet specifiek genoeg waren of onvoldoende aansloten op het veiligheids- en gezondheidsplan in de ontwerpfase.) Ten slotte voert het bedrijf audits uit op het plan om te kijken of de gemaakte afspraken worden nagekomen. Resultaat: Croda heeft lange tijd geen contractor-incidenten gehad.

SABIC IP

RICHTLIJNEN VOOR VEILIG GEDRAG

SABIC Innovative Plastics (IP) heeft onderzocht welke letselincidenten in zijn fabrieken en kantoren wereldwijd het meest voorkomen. Het gaat om incidenten door: struikelen over tassen, kabels en dergelijke (24%), met beide handen spullen dragen op de trap (15%), uitglijden bij winterse gladheid (15%), smartphones gebruiken tijdens het lopen (13%), de trapeuning niet vastpakken (7%) en verkeerd schoeisel dragen (6%). De achterliggende oorzaken zijn: gevaar niet erkennen (40%), haast hebben (26%), afgeleid worden (19%) en negeren ("zoiets gebeurt mij nooit") (10%). Aan de hand hiervan heeft SABIC een boekje verspreid onder alle medewerkers met twaalf richtlijnen voor veilig gedrag. Deze richtlijnen zijn van de zomer een voor een geïntroduceerd tijdens de 'All Employee Meetings'. Herman in het Veld, hoger veiligheidskundige van SABIC IP: "We zien nu minder van dit soort incidenten, maar zijn er nog niet. Ook willen we alert blijven op het gebied van procesveiligheid."

EXXONMOBIL

TRAINEN OP VEILIG GEDRAG

"Ons doel is dat niemand gewond raakt", zegt Ton Jeen, beleidsadviseur veiligheid en milieuzaken bij ExxonMobil. "Dit proberen we te bereiken door mensen te helpen met veilig gedrag. Aannemers krijgen bijvoorbeeld een lijnmanager toegewezen die als 'buddy manager' puur op veiligheid let. Die persoon is coach en aanspreekpunt voor het contractorpersoneel en houdt de vinger aan de pols. Als er toch een ongeval plaatsvindt, is de buddy manager ook betrokken bij de analyse ervan. Hiermee laat je als bedrijf zien dat je er bent voor veiligheid. Daarnaast hebben we programma's om mensen op gedrag te trainen, zoals bijvoorbeeld bij werken op hoogte: geen spullen meenemen in een kooiladder en op drie punten contact houden. Dus klimmen met lege handen en gereedschap en onderdelen meenemen in een rugzak of laten ophijzen in een emmer of met een lift. Dit gaat verder dan procedures opstellen voor veilig gedrag: we trainen de mensen ook op veilig gedrag."